ORLAT info

Această ediţie se distribuie gratuit

PUBLICAȚIE DE INFORMAȚIE LOCALĂ FONDATĂ DE PRIMĂRIA ŞI CONSILIUL LOCAL ORLAT şi editată cu sprijinul ziarului TRIBUNA

Anul VIII ■ Nr. 81 ■ 2016

Excursia elevilor premianţi din Orlat, un cadou oferit şi în acest an de administraţia locală

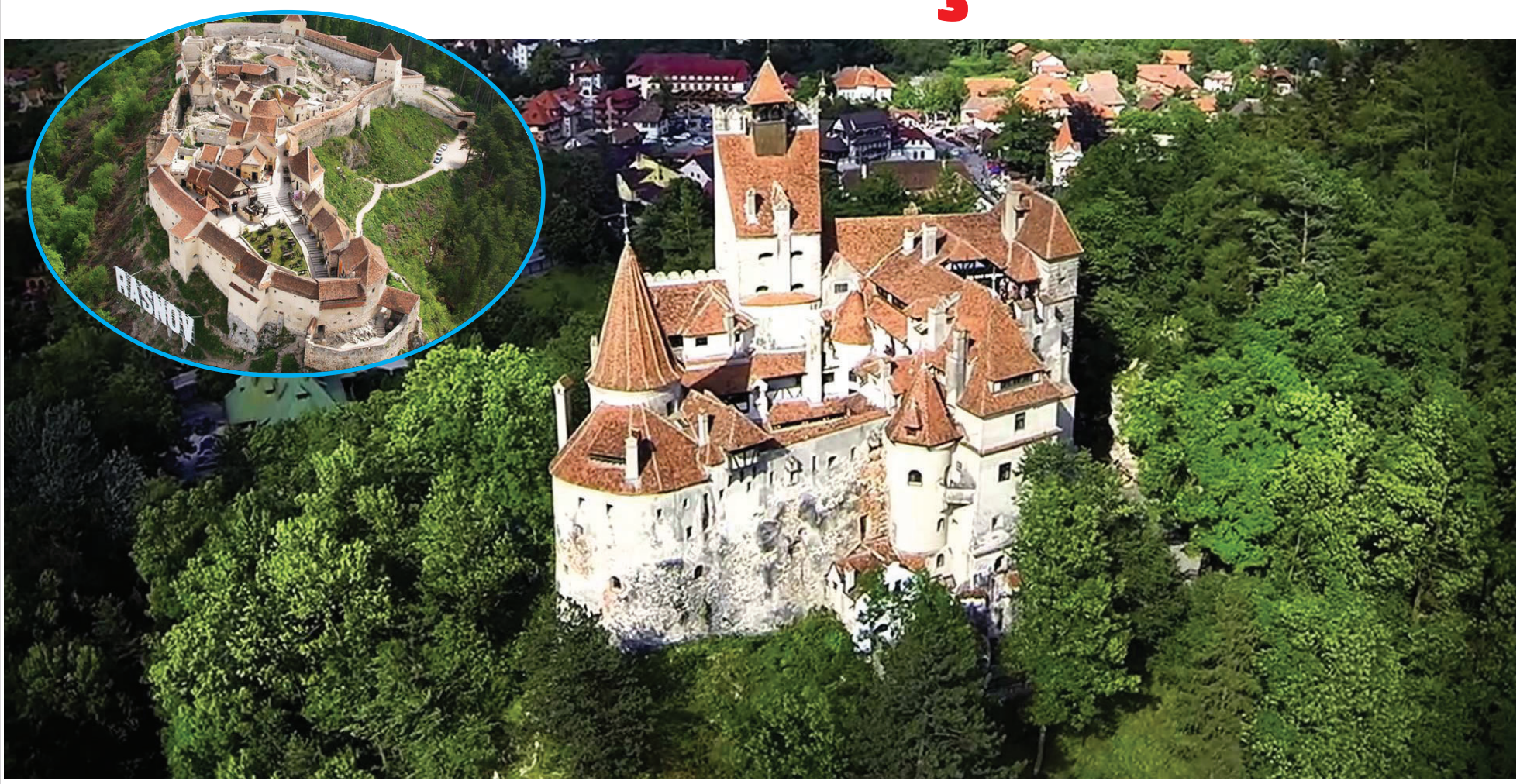

Ca în fiecare an, Primaria Comunei Orlat a sprijinit realizarea excursiei pentru cei mai buni elevi ai şcolii, asigurând transportul cu două autocare de 50 de locuri fiecare, în data de 7.07.2016, pe ruta Orlat - Şinca Veche - Cetatea Râşnovului - Castelul Bran şi retur.

Excursia şcolară este cea mai importantă, interesantă şi atractivă formă de activitate extraşcolară pentru elevi, aceasta oferind posibilitatea elevilor de a-şi dezvolta spiritul de prietenie, voinţa, disciplina şi capacităţile organizatorice.

Excursia premianţilor Şcolii Ion Pop Reteganul a avut un pronunţat caracter instructiv, educativ şi recreativ. Atât elevii, cât şi cadrele didactice care i-au însoţit bucurându-se de unele dintre cele mai pitoreşti locuri din ţară.

Pimarul comunei Orlat, Aurel Gâţă, spune că "Administraţia locală şi-a făcut un obicei din a oferi, anual, o excursie, elevilor premianţi de la Şcoala din Orlat. Pe lângă faptul că este o răsplată pentru rezultatele bune obţinute la învăţătură, excursia contribuie la creşterea bagajului de cunoştinţe ale elevilor, dar şi la consolidarea relaţiilor dintre aceştia. Vreau ss îi felicit pe elevi pentru performanţele şcolare şi îmi doresc ca numărul beneficiarilor să crească."

Scade TVA-ul pentru produse agricole

De la 1 august TVA-ul pentru seminte, îngrasminte, pesticide si alte produse agricole destinate însamânţării sau plantarii, precum si pentru prestarile de servicii agricole, va scadea de la 20% la 9%.

Pe lânga materiile prime agricole, cota redus[de TVA de 9% se aplică şi pentru următoarele tipuri de prestări servicii utilizate în sectorul agricol. Potrivit Mediafax, este vorba de fertilizat, arăt, discuit sau grăpat, pregătit pat germinativ cu combinator şi modelat sol, semănat sau plantat, tăvălugit, stropit, prăfuit - combatere boli şi dăunători, erbicidat, tratarea seminţelor utilizate la înfiinţarea culturilor agricole, cu produse de protecţie a plantelor, recoltat sau dislocat culturi, colectarea şi balotarea materialului vegetal, prin presare în baloţi, tocat resturi vegetale, prăşit culturi, executat sau deschis rigole în vederea modelării solului la legume, nivelatul terenului agricol, prin care se asigură o suprafaţă cât mai plană terenului de cultură, prin reducerea abaterilor de microrelief provocate de celelalte lucrări agricole, plantatul în biloane la cartof şi legume, răritul şi decoletarea la sfecla de zahăr, înşirat, balotat, păpuşit la tutun, cosit, greblat, lucrări de însilozare şi depozitare a furajelor în ferme zootehnice, săpat gropi pentru plantarea pomilor, tocat coarde, crengi, lucrări de colectare, sortare, condiţionare, etichetare la legume şi fructe, montare sere şi/sau solare, dezinfecţia şi deratizarea în fermele zootehnice, tunsul oilor, sortarea, marcarea şi ambalarea ouălor, etc.

ÎN ORLAT ESTE INTERZISĂ PARCAREA PE TROTUARE!

Conform hotărârii Consiliului Local este interzisă parcarea pe alei pietonale, trotuare şi blocarea accesului pentru pietoni. Recomnadăm cetăţenilor posesori de autovehicule să nu blocheze accesul pietonilor pe trotuarele şi aleile pietonale din comună. Faptele se vor sancţiona conform legii cu amendă contravenţională.

rosu galben albastru negru

ORLAT info

CINE, CÂND şi UNDE TREBUIE SĂ DEPUNĂ CERERE

Modificări substanţiale la indemnizaţia de creştere a copiilor

I) PERSOANELE CARE SE AFLĂ ÎN PLATĂ ŞI CARE AU OPTAT INIŢIAL PENTRU CONCEDIUL DE CREŞTERE A COPILULUI ŞI PLATA INDEMNIZAŢIEI LUNARE PÂNĂ LĂÎMPLINIREA DE CĂTRE COPIL A VÂRSTEI DE 1 AN ŞI CARE:

A) SE AFLĂ ÎN CONCEDIU DE CREŞTERE A COPILULUI ŞI PLATA INDEMNIZAŢIEIŞI DORESC RĂMÂNEREA ÎN CONCEDIU ŞI PLATA INDEMNIZAŢIEI (PRELUNGIRE) PÂNĂ LA ÎMPLINIREA DE CĂTRE COPIL A VÂRSTEI DE 2 ANI, RESPECTIV 3 ANI, ÎN CAZUL COPILULUI CU HANDICAP,trebuie să depună următoarele documente, după data de 01 iulie 2016, la AJPIS/ APISMB:

- CERERE PENTRU PRELUNGIREA/ RELUAREA concediului de creştere a copilului şi a plăţii indemnizaţiei lunare (cererea se depune cu cel puţin 30 zile înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 1 an, altfel spus, copilul trebuie să aibă vârsta cuprinsă între 0-11 luni la data de 01 iulie 2016);
- ACTE DOVEDITOARE PRIVIND SUSPENDAREAACTIVITĂŢII până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap eliberate de către angajator sau de entităţile asimilate acestuia şi care au furnizat actele la stabilirea iniţială a dreptului;

B) SE AFLĂ ÎN CONCEDIU DE CREŞTERE A COPILULUI ŞI PLATA INDEMNIZAŢIEIŞI DORESC INTRAREA ÎN STIMULENTUL DE INSERTIEpână la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, respectiv 4 ani, în cazul copilului cu handicap, trebuie să depună următoarele documente, după data de 01 iulie 2016, la sediul Primariei/DGASPC:

- CERERE PENTRU ACORDAREA STIMULENTULUI DE INSERŢIE (cererea se depune cu cel puţin 30 zile înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 1 an, altfel spus, copilul trebuie să aibă vârsta cuprinsă între 0-11 luni la data de 01 iulie 2016)
- acte doveditoare privind reluarea activităţii;

C)SE AFLĂ ÎN PLATA STIMULENTULUI DE INSERŢIE şi doresc RELUAREACONCEDIULUI ŞI A PLĂŢII INDEMNIZAŢIEI LUNARE, până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap,trebuie să depună următoarele documente, după data de 01 iulie 2016, la AJPIS/APISMB:

- CERERE PENTRU PRELUNGIREA/ RELUAREA CONCEDIULUI DE CREŞTERE A COPILULUI ŞI A PLĂŢII INDEMNIZAŢIEI LUNARE(cererea se depune oricând înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani);
- ACTE DOVEDITOARE PRIVIND SUSPENDAREAACTIVITĂŢII până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap eliberate de către angajator sau de entităţile asimilate acestuia şi care au furnizat actele la stabilirea iniţială a dreptului;

D) SE AFLĂ ÎN PLATA STIMULENTULUI DE INSERŢIEşi doresc CONTINUAREA PLĂŢII STIMULENTULUI DE INSERŢIE (prelungire) până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, respectiv 4 ani, în cazul copilului cu handicap:

- NU TREBUIE SĂ DEPUNĂ NICIUN DOCUMENT, prelungirea se face automat, de către sistemul informatic;

E) SE AFLĂ ÎN CONCEDIU FĂRĂ PLATĂ şi doresc RELUAREA CONCEDIULUI ŞI A PLĂŢII INDEMNIZAŢIEI LUNARE, până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap,trebuie să depună următoarele documente, după data de 01 iulie 2016, la AJPIS/ APISMB:

- CERERE PENTRU PRELUNGIREA/ RELUAREA concediului de creştere a copilului şi a plăţii indemnizaţiei lunare;
- ACTE DOVEDITOARE PRIVIND SUSPENDAREAACTIVITĂŢII până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap eliberate de către angajator sau de entităţile asimilate acestuia şi care au furnizat actele la stabilirea iniţială a dreptului;

Cererile şi actele doveditoare se transmit la AJPIS/ APISMB care a plătit dreptul:

- prin e-mail la adresele afişate, în format scanat sau
- prin poştă cu specificaţia pe plic "prelungire/reluare drepturi ICC" sau
- direct la sediul/ghişeul Agenţiei Judeţene pentru Plăţi şi Inspecţie Socială/ Agenţiei pentru Plăţi şi Inspecţie Socială a Municipiului Bucureşti;

PROGRAM DE LUCRU CU PUBLICUL
Luni, Marţi, Miercuri, Joi:
8.30-18.00
Vineri:
8.00-12.00

Listă documente necesare prelungirea/reluarea concediului de creştere a copilului şi plata indemnizaţiei lunare

Pentru prelungirea/ reluarea concediului de creştere a copilului şi plata indemnizaţiei lunare este necesară depunerea următoarelor documente:

1) CERERE "pentru prelungirea/ reluarea concediului de creştere a copilului şi plata indemnizaţiei lunare"*, completată şi semnată de solicitant;

2) ACTE DOVEDITOARE PRIVIND SUSPENDAREAACTIVITĂŢII până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap eliberate de către angajator sau de entităţile asimilate acestuia şi care au furnizat actele la stabilirea iniţială a dreptului

Pentru persoanele care sunt în imposibilitatea de prelungire ori reluare a concediului din cauza desfiinţării angajatorului sau a încetării raporturilor de muncă sau de serviciu, cererea prevăzută va fi însoţită, după caz, de:

- adeverinţa eliberată de inspectoratul teritorial de muncă, în condiţiile legii, în situaţia desfiinţării angajatorului sau a încetării raporturilor de muncă, prin care se atestă faptul că raportul de muncă al persoanei stabilit cu angajatorul în cauză a încetat;
- adeverinţă eliberată de angajatorul cu care persoana a avut stabilit raportul de muncă sau, după caz, de serviciu, prin care se atestă că raportul de muncă sau, după caz, de serviciu al persoanei stabilit cu angajatorul în cauză a încetat;
- adeverinţă eliberată de agenţia pentru ocuparea forţei de muncă judeţeană respectiv a municipiului Bucureşti prin care se atestă că persoana este înregistrată în evidenţa acestei agenţii ca şomer şi beneficiază, după caz, de indemnizaţie de şomaj.

*Formularul Cererii „pentru prelungirea/reluarea concediului de creştere a copilului şi plata indemnizaţiei lunare" poate să fie descărcat din site-ul AJPIS/ APISMB sau se găseşte la ghişeul/ sediul ANJPIS/APISMB/instituţiei.

II) PERSOANELE CARE SE AFLĂ ÎN PLATĂ ŞI CARE AU OPTAT INIŢIAL PENTRU CONCEDIUL DE CREŞTERE A COPILULUI ŞI PLATA INDEMNIZAŢIEI LUNARE PÂNĂ LA ÎMPLINIREA DE CĂTRE COPIL A VÂRSTEI DE 2 ANI ŞI CARE:

A) SE AFLĂ ÎN CONCEDIU DE CREŞTERE A COPILULUI ŞI PLATA INDEMNIZAŢIEI şi doresc RĂMÂNEREA ÎN CONCEDIU şi plata indemnizaţiei până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani:

- NU TREBUIE SĂ DEPUNĂ NICIUN DOCUMENT, modificarea cuantumului indemnizaţiei lunare aferente se realizează din oficiu, pe baza documentelor care au stat la baza acordării dreptului

B) SE AFLĂ ÎN CONCEDIU DE CREŞTERE A COPILULUI ŞI PLATA INDEMNIZAŢIEI şi doresc INTRAREA ÎN STIMULENTUL DE INSERTIE până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, respectiv 4 ani, în cazul copilului cu handicap, trebuie să depună următoarele documente, după data de 01 iulie 2016, la sediul Primariei/DGASPC:

- CERERE PENTRU ACORDAREA STIMULENTULUI DE INSERŢIE, în situaţia în care persoana îndreptăţită realizează venituri supuse impozitului cu cel puţin 60 de zile înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap;
- ACTE DOVEDITOARE PRIVIND RELUAREAACTIVITĂŢII;

C) SE AFLĂ ÎN PLATA STIMULENTULUI DE INSERŢIE şi doresc RELUAREA CONCEDIULUI ŞI A PLĂŢII INDEMNIZAŢIEI LUNARE, până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani trebuie să depună următoarele documente, după data de 01 iulie 2016, la AJPIS/APISMB:

- CERERE PENTRU PRELUNGIREA/ RELUAREA concediului de creştere a copilului şi a plăţii indemnizaţiei lunare;
- ACTE DOVEDITOARE PRIVIND SUSPENDAREA ACTIVITĂŢII până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap eliberate de către angajator sau de entităţile asimilate acestuia şi care au furnizat actele la stabilirea iniţială a dreptului;

D) SE AFLĂ ÎN PLATA STIMULENTULUI DE INSERŢIE şi doresc CONTINUAREA PLĂŢII STIMULENTULUI DE INSERŢIE (prelungire) până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, respectiv 4 ani, în cazul copilului cu handicap:

- NU TREBUIE SĂ DEPUNĂ NICIUN DOCUMENT, prelungirea se face automat, de către sistemul informatic.

TABEL EXPLICATIV APLICARE NORME CONCEDIU ŞI INDEMNIZAŢIE LUNARĂ PENTRU CREŞTEREA COPIILOR (CICC)

SITUAŢII UZUALE DE DEPUNERE A CERERII SAU DE RECALCULARE SUMĂ DIN OFICIU

BENEFICIUL ACORDAT	DEPUNERE CERERE		RECALCULARE SUMĂ		REZULTAT	
	DA	NU	DA	NU	Măsura	Suma
Indemnizaţie concediu creştere copil (ICC) 1 an	X		X		Prelungire concediu până la 2 ani	85% din media veniturilor declarate la stabilirea dreptului iniţial Min. 1.063 lei Fără plafonare
Stimulent de inserţie Opţiune iniţială concediu 1 an	X		X		Reintrare în ICC	85% din media veniturilor declarate la stabiliea dreptului iniţial Min. 1.063 lei Fără plafonare
		X	X		Rămânere în stimulent până la 3 ani	50% din indemnizaţia minimă 531 lei
Indemnizaţie concediu creştere copil 2 ani		X	X		Menţinere concediu stabilit cu recalculare din oficiu a cuantumului	85% din media veniturilor declarate la stabilirea dreptului iniţial Min. 1.063 lei Fără plafonare
Stimulent de inserţie Opţiune iniţială concediu 2 ani		X	X		Prelungire până la 3 ani, în condiţiile legii	50% din indemnizaţia minimă 531 lei
Indemnizaţie concediu creştere copil cu dizabilitate 0-3 ani		X	X		Menţinere concediu stabilit cu recalculare din oficiu a cuantumului	85% din media veniturilor declarate la stabilirea dreptului iniţial Min. 1.063 lei Fără plafonare
Stimulent de inserţie copil cu dizabilitate 0-3 ani		X	X		Prelungire până la 4 ani, în condiţiile legii	50% din indemnizaţia minimă 531 lei
Concediu fără plată creştere copil 1-2 ani	X		X		Reintrare în ICC	85% din media veniturilor declarate la stabilirea dreptului iniţial Min. 1.063 lei Fără plafonare
Indemnizaţie creştere copil cu dizabilitate 3-7ani			X		Menţinere concediu stabilit cu recalculare din oficiu a cuantumului	1063 lei
Sprijin lunar acordat pentru creşterea copilului cu dizabilitate (0 - 3 ani şi/sau 3 - 7 ani) sau persoanei cu dizabilitate care are în îngrijire un copil (0 - 2 ani şi/sau 2 - 7 ani)			X		Recalculare din oficiu a cuantumului	De la 150 lei la159 lei De la 300 lei la 372 lei De la 450 lei la 478 lei
Sprijin pentru persoanele care au în întreţinere un copil cu dizabilitate şi optează pentru program redus de lucru, conform art. 32 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 111/2010	X				Intrare în ICC	50% din indemnizaţia minimă 531 lei

rosu galben albastru negru

Activitatea lui Ion Pop Reteganul în Şcoala grănicerească de la Orlat

Ioan Părean

Am stat mult în cumpănă până m-am hotărât să scriu acest articol în ziarul nostru ORLAT-info.

Pe vremea când scriam în acest ziar despre personalităţile Orlatului, am evitat să scriu despre cel al cărui nume îl poartă cu mândrie şcoala gimnazială din comuna noastră, al cărei elev, cu mulţi ani în urmă, am fost şi eu.

Ion Pop Reteganul a fost un eminent om de cultură ardelean din ultima parte a secolului al XIX-lea şi primii ani ai secolului următor, fiind apreciat de cunoscutul om de cultură braşovean, Ion Muşlea, ca „cel mai mare folclorist al Ardealului".

Înainte de a analiza activitatea lui Ion Pop Reteganul la şcoala grănicerească de la Orlat, voi prezenta câteva date biografice ale acestuia, precum şi activitatea lui pe plan cultural.

Ion Pop Reteganul s-a născut în satul Reteag, din districtul Năsăud (Comitatul Solnocul inferior), la 10 iunie 1853. A urmat cursurile şcolii din satul natal, apoi pe cele din Năsăud, după care, dorind să devină învăţător, a urmat cursurile Preparandiei Confesionale (Şcolii Normale) din Gherla (1870) şi ale Preparandiei de Stat din Deva (1870-1873).

La Deva s-a reîntâlnit cu fostul său învăţător de la şcoala grănicerească din Năsăud, renumitul pedagog Vasile Petri, devenit director suprem şi secretar al şcolilor grănicereşti din Transilvania. La îndemnul acestuia, tânărul Ion Pop din Reteagul Năsăudului (ulterior îşi va adăuga la nume şi cognomenul: Reteganul), a făcut o cerere către Comitetul administrativ al fondului scolastic al renumitelor şcoli grănicereşti, al cărui preşedinte era, nimeni altul decât colonelul baron David Urs de Margina, de a fi primit ca învăţător la prestigioasa şcoală centrală grănicerească de la Orlat, fanion al şcolilor grănicereşti din fostul Regiment 1 român de graniţă.

Cererea i-a fost aprobată, fiind numit provizoriu, ca învăţător adjunct la această şcoală, având un salariu anual de 200 florini v.a. (valută austriacă), începând cu 15 martie 1873. La începutul anului şcolar 1873-1874, îşi prezintă demisia de la şcoala din Orlat (demisie pe care o vom analiza în acest articol). La 1 noiembrie 1873, revine asupra demisiei şi roagă Comitetul să-l reprimească în şcoală, unde va rămâne până la 1 noiembrie 1874, când este recrutat şi încorporat în armata austro-ungară, până la 18 decembrie 1874, cu toate că, în general, învăţătorii erau scutiţi de serviciul militar obligatoriu.

Ulterior, a funcţionat ca învăţător la şcolile grănicereşti din Baru Mare din Ţara Haţegului (1876), Lisa din Ţinutul Făgăraşului (1878), apoi la Şcoala din Bouşarul Superior din dioceza Lugojului (1879), la cea din Bucium Saşa din Apuseni (1881), la Sâncel, lângă Blaj (1885), la Rodna Veche din Ţinutul Năsăudului (1886), iar înainte de pensionare (1892) la Reteagul natal. Puţini dascăli ai vremii sale (sau actuali) au vânturat ţara, schimbând mereu locul de muncă, precum eroul nostru, învăţătorul Ion Pop Reteganul.

La ieşirea la pensie avea satisfacţia că a lucrat toată viaţa în învăţământ şi afirma: „Să mă renasc de 100 de ori, tot învăţător m-aş face, căci nu există o mai frumoasă carieră pe pământ ca aceea de învăţător".

A trecut la cele veşnice la 3 aprilie 1905, la nici 52 de ani, şi a fost înmormântat în Reteagul natal. Soţia sa, Luiza, a mai trăit aproape o jumătate de secol, iar fiica lor, Eugenia, s-a stins cu un an înainte de decesul mamei sale. Sunt înmormântaţi toţi trei în acelaşi mormânt.

În calitate de pedagog, prozator, poet, publicist, redactor, traducător şi, mai ales, folclorist faimos, Ion Pop Reteganul se plasează între oamenii de cultură ai Transilvaniei şi, totodată, ai României.

Printre principalele sale scrieri antume putem enumera:

Trandafiri şi viorele: poezii populare. – Gherla, 1884;

Inimioara – adecă Floarea poeziei naţionale din cei mai buni scriitori români pentru uzul tinerimii române. – Sibiu: Ed. Krafft, 1885;

Chiuituri de care strigă flăcăii la joc, Opşaguri, cât pilite, cât cioplite şi la lume împărţite- 1887;

Poveşti ardeleneşti: în 5 părţi. – Braşov: Ed. Nicolae I. Ciurcu, 1888;

Starostele sau datinile de la nunţile românilor ardeleni – 1890;

Poveşti din popor – 1895;

Bocete – 1897;

Românul în sat şi la oaste, apreciat din cântecele lui poporale – 1898;

Pântea Viteazul: tradiţiuni, legende şi schiţe – 1898;

Dintre cele publicate postum, amintim:

Crăiasa zânelor: poveşti ardeleneşti. – Bucureşti: Minerva, 1970;

De n-ar fi poveştile. – Sibiu, 1971;

Poveşti populare. – Timişoara, 1989;

Zâna apelor: poveşti ardeleneşti. – Bucureşti: Minerva, 1997;

A predat Academiei Române 21 de volume în manuscris.

A fost redactor la publicaţiile: **Cărţile săteanului român** - Blaj, 1886, **Dreptatea** - Timişoara, 1893-1894, **Deşteptarea - Cernăuţi,** 1897; **Revista ilustrată - Reteag,** Şoimuş, 1898-1899; **Tribuna şi Foaia poporului** - Sibiu, 1899-1901; **Gazeta de duminică** - Şimleu, 1904-1905; tipărind şi o parte din textele sale folclorice. A desfăşurat şi o intensă activitate în domeniul teoretic al culegerii şi cercetării folclorului în paginile revistei ieşene **Contemporanul**, în **Gazeta Transilvaniei** – Braşov; **Gutinul** - Rodna ş.a.; a scris şi articole legate de istoria învăţământului.

La Sâncel, împreuna cu publicistul Petre Stoica, a editat revista **Convorbiri pedagogice** - 1886-1887.

A fost secretar secund al **Asociaţiunii pentru Literatura şi Cultura poporului român (ASTRA) la Sibiu în perioada 1893-1896**.

A fost apreciat de cei mai prestigioşi cărturari ai timpului: Vasile Alecsandri, Octavian Goga, B.P. Haşdeu, Ion Bianu, Urban Jarnik, Gustav Weigand, Nicolae Iorga.

Numele lui este purtat de trei şcoli gimnaziale:

Şcoala Gimnazială „Ion Pop Reteganul" din satul Reteag, comuna Petru Rareş, jud. Bistriţa-Năsăud;

Şcoala Gimnazială „Ion Pop Reteganul" din comuna Sâncel, jud. Alba;

Şcoala Gimnazială „Ion Pop Reteganul" din comuna Orlat, jud. Sibiu;

Dar să revenim la perioada când Ion Pop Reteganul a fost învăţător la Orlat din 15 martie 1873 până la 1 noiembrie 1874, cu mici întreruperi.

Fostul elev eminent al Preparandiei de Stat din Deva, învăţătorul adjunct din Orlat, Ion Pop Reteganul, protejatul directorului suprem şi secretar al şcolilor grănicereşti din Transilvania, Vasile Petri, cu ocazia examenului de sfârşit al anului şcolar (1872-1873) a dezamăgit comisia Comitetului, condusă de preşedintele acesteia, colonelul baron David Urs de Margina. Acesta, în fiecare an, venea la Orlat să urmărească desfăşurarea examenului de sfârşit de an şcolar.

În afară de lipsa de experienţă a tânărului învăţător, ceea ce se putea trece cu vederea, aprigul preşedinte, David Urs, mai auzise că tânărul şi simpaticul învăţător Ion Pop lipsea uneori de la ore, că se „ţinea" de fetele de la şcoala cu repetiţie şi, cel mai grav, se înhăitase cu un haiduc, care în acei ani hăladuia prin Mărginimea Sibiului, haiducul Dăian.

Nu se ştie câte dintre aceste acuze erau adevărate, dar preşedintele Comitetului era deranjat de numeroasele petiţii făcute de către tânărul învăţător către acest for şcolar (salariu prea mic; funcţia prea mică; distanţa mare faţă de părinţi; lipsa lemnelor de foc etc.).

Deşi la „plecarea la oaste" (1 noiembrie 1874) i se promisese păstrarea postului, promisiunea n-a fost onorată, Comitetul aducându-i o serie întreagă de imputări pentru activitatea prestată la Şcoala din Orlat.

Retras la casa părintească din Reteag, adresează o scrisoare Comitetului Şcolar, care se încheie astfel: „…mă rog de Multonoratul Comitet ca după ce, fără voia mea, **îmi dete drumul ca unei servitoare netrebnice,** să binevoiască a-mi da barem pace, să trăiesc în sărăcia mea". De atunci, niciodată Ion Pop Reteganul n-a mai pus piciorul în Orlat.

Referitor la numele Şcolii Gimnaziale din comuna noastră, nu ştiu cine i-a fost „nănaşul" de botez, dar Ion Pop Reteganul, **în timpul când a fost învăţător la Orlat, n-a onorat această şcoală**, ulterior devenind o personalitate cu care ne putem mândri.

Poate doar numele de familie Pop, nume vechi grăniceresc, cu cea mai mare răspândire în comuna noastră, a stat la baza atribuirii numelui şcolii.

De-a lungul timpului şcoala din Orlat a avut şi are dascăli deosebit de competenţi, atât orlăţeni de baştină cât şi veniţi de pe alte meleaguri. Cei mai mulţi au fost şi sunt dascăli de excepţie, care au educat şi învăţat multe generaţii de copii ai Orlatului. Fără aportul lor, Orlatul nu putea avea valoarea pe care o are astăzi şi nici oamenii deosebiţi care îl populează şi sunt mândri de comuna lor, o perlă a Mărginimii Sibiului.

Un Erou uitat

Ioan Părean

Se spune că Eroii nu sunt uitaţi niciodată. Şi totuşi, unul dintre eroii Primului Război Mondial, născut şi crescut în Orlat, căzut în luptă pe plaiurile îndepărtate ale Galiţiei, a fost uitat. Numele lui nu apare pe Monumentul Eroilor comunei Orlat între ceilalţi 25 eroi şi niciodată nu a fost pomenit de preoţi de Ziua Înălţării Domnului care este, totodată, şi Ziua Eroilor Neamului.

Numele acestui nedreptăţit erou este Ion S(imion) Pop Luca sau, după grafia de pe cenotaf, (cruce comemorativă la un mormânt unde nu este înhumat nimeni) Jon S. Pop Luka.

Tot de pe acel cenotaf aflăm că acest erou al nostru s-a născut la 20 august 1894 şi a trecut în eternitate în anul 1915, pe câmpul de luptă din Galiţia, la vârsta de 21 de ani.

Cenotaful se găseşte în dreptul intrării în biserica „Sfântul Nicolae" din Orlat, primul dintr-un şir de monumente (individuale) ale eroilor localităţii noastre. El a fost ridicat de către părinţii săi, Simion şi Maria.

După cum se poate vedea pe fotografia de pe cruce, a fost un bărbat tânăr, voinic şi frumos. Păcat că s-a prăpădit în Marele Război. La fel ca el au căzut în luptă, tot tineri şi frumoşi, alţi 25 de orlăţeni, care îşi au numele gravate pe partea dinspre biserică a Monumentului Eroilor, însă, din păcate, numele acestui erou lipseşte.

Cei 25 de eroi ai Orlatului, înscrişi pe monument, căzuţi în lupte între anii 1914-1918, sunt următorii: Loloiu S. Alexandru (locotenent), Poplăcean S. Simion (locotenent), Pop S. Ioan, Streţa M. Mihăilă, Poşta P. Petru, Poşta P. Ioan, Milea C. Crăciun, Milea C. Petru, Ghişoiu V. Vasile, Righer P. Petru, Banciu I. Simion, Pop V. Vasile, Băcilă I. Vasile, Băcilă N. Ioan, Gâţă Gh. Dumitru, Părean V. Vasile, Ghişoiu B. Vasile, Şerb Z. Ioan, Righer P. Gheorghe, Pop S. Simion, Poplăcean N. Nicolae, Grigorea Gh. Gheorghe, Părean D. Mihăilă, Topârcean I. Ioan şi Brânduş Constantin.

Interesant este faptul că, atunci când am cercetat la arhive procesul- verbal întocmit la 31 ianuarie 1922 şi semnat de către primarul comunei Orlat, Nicolae Găină, notarul Ioan Reu şi preotul Ioan Becicheri, privind situaţia celor 229 orlăţeni mobilizaţi în armata austro-ungară, începând cu anul 1914, apar 16 eroi căzuţi în luptă, 7 morţi în spitale sau lagăre de prizonieri şi 2 daţi dispăruţi; nu apare nicăieri numele lui Jon S. Pop Luka.

Tot din acel act rezultă că zece dintre orlăţenii participanţi la Marele Război au fost decoraţi cu ordine şi medalii imperiale.

Cenotaful se găseşte în dreptul intrării în biserica „Sfântul Nicolae" din Orlat, primul dintr-un şir de monumente (individuale) ale eroilor localităţii noastre. El a fost ridicat de către părinţii săi, Simion şi Maria.

După cum se poate vedea pe fotografia de pe cruce, a fost un bărbat tânăr, voinic şi frumos. Păcat că s-a prăpădit în Marele Război. La fel ca el au căzut în luptă, tot tineri şi frumoşi, alţi 25 de orlăţeni, care îşi au numele gravate pe partea dinspre biserică a Monumentului Eroilor, însă, din păcate, numele acestui erou lipseşte.

Cei 25 de eroi ai Orlatului, înscrişi pe monument, căzuţi în lupte între anii 1914-1918, sunt următorii: Loloiu S. Alexandru (locotenent), Poplăcean S. Simion (locotenent), Pop S. Ioan, Streţa M. Mihăilă, Poşta P. Petru, Poşta P. Ioan, Milea C. Crăciun, Milea C. Petru, Ghişoiu V. Vasile, Righer P. Petru, Banciu I. Simion, Pop V. Vasile, Băcilă I. Vasile, Băcilă N. Ioan, Gâţă Gh. Dumitru, Părean V. Vasile, Ghişoiu B. Vasile, Şerb Z. Ioan, Righer P. Gheorghe, Pop S. Simion, Poplăcean N. Nicolae, Grigorea Gh. Gheorghe, Părean D. Mihăilă, Topârcean I. Ioan şi Brânduş Constantin.

Interesant este faptul că, atunci când am cercetat la arhive procesul- verbal întocmit la 31 ianuarie 1922 şi semnat de către primarul comunei Orlat, Nicolae Găină, notarul Ioan Reu şi preotul Ioan Becicheri, privind situaţia celor 229 orlăţeni mobilizaţi în armata austro-ungară, începând cu anul 1914, apar 16 eroi căzuţi în luptă, 7 morţi în spitale sau lagăre de prizonieri şi 2 daţi dispăruţi; nu apare nicăieri numele lui Jon S. Pop Luka.

Tot din acel act rezultă că zece dintre orlăţenii participanţi la Marele Război au fost decoraţi cu ordine şi medalii imperiale.

Şi totuşi, cum rămâne cu eroul nostru netrecut pe monument şi ne- pomenit de nimeni la sărbătorile tuturor eroilor? Să fie oare acest Jon S. Pop Luka aceeaşi persoană cu Pop S. Simion, eroul de pe monument şi din actul de la arhivele sibiene? Poate vreun consătean de-al nostru, rudă cu eroul acesta, va dezlega, până la urmă, enigma.

Pagină realizată de col. (r) Ioan Părean

Eventualele greşeli de redactare aparţin editorului şi tipografiei.

rosu galben albastru negru

Important! Cum să ne ferim de caniculă

CANICULA (TEMPERATURI RIDICATE)

ÎNAINTE DE CANICULĂ:

- Verificaţi funcţionarea corectă a sistemului de aer condiţionat. Izolaţi ferestrele.
- Montaţi temporar, între ferestre şi perdele, un sistem de reflectare a căldurii (exemplu: folie de aluminiu).
- Acoperiţi ferestrele în care bate soarele dimineaţa sau după amiaza cu draperii, jaluzele, obloane. Acestea pot reduce căldura în casă cu până la 80%.

ÎN TIMPUL CANICULEI:

- Rămâneţi în casă şi limitaţi expunerea la soare. Ideal ar fi să locuiţi la etaje inferioare în cazul în care nu aveţi sistem de aer condiţionat.
- Petreceţi-vă cea mai mare parte a zilelor călduroase în clădiri publice precum biblioteci, şcoli, teatre, centre comerciale etc.
- Mâncaţi regulat, echilibrat şi uşor. Evitaţi utilizarea sării.

Beţi multă apă. Persoanele care au epilepsie, suferă de inimă, rinichi sau ficat, au restricţionare privind utilizarea lichidelor ori au probleme de reţinere a lichidelor, trebuie să consulte un medic înainte de a creşte aportul acestora.

- Limitaţi consumul de băuturi alcoolice.
- Purtaţi haine uşoare, răcoroase, colorate deschis care acoperă cat mai mult pielea.
- Protejaţi-vă faţa şi capul purtând o pălărie cu boruri largi.
- Nu lăsaţi niciodată copiii sau animalele singure în autovehicule închise.
- Evitaţi muncile extenuante în partea cea mai călduroasă a zilei. Utilizaţi un sistem de contact permanent cu o altă persoană şi luaţi pauze frecvente. În condiţii de caniculă, se pot declanşa diferite afecţiuni.

Iată câteva dintre acestea, simptomele lor şi cum puteţi acorda primul ajutor:

- **ARSURI** - Înroţirea pielii şi dureri, posibil băşici, febră, durere de cap. Faceţi un duş, folosind săpun pentru curăţarea porilor. Folosiţi îmbrăcăminte uscată, curată şi consultaţi un medic.
- **CRAMPE** - Spasme dureroase, de obicei în muşchii de la picioare şi cei abdominali, transpiraţie greoaie. Duceţi victima într-o încăpere răcoroasă. Masaţi uşor muşchii afectaţi pentru a dispărea spasmele. Daţi-i să bea câte o jumătate de pahar de apă rece la fiecare 15 minute (fără cafeină sau alcool). Întrerupeţi administrarea lichidelor dacă victima are stare de vomă
- **EPUIZARE** - Transpiraţie greoaie dar pielea poate rămâne rece, palidă sau roşiatică. Puls slab. Este posibil ca temperatura corpului să fie normală, dar să înceapă să crească. Sunt posibile stări de leşin, ameţeală, vomă, oboseală sau dureri de cap. Aşezaţi victima culcată într-un spaţiu răcoros. Scoateţi-i hainele. Puneţi-I haine răcoroase şi umede. Duceţi victima într-un spaţiu cu aer condiţionat.

Dacă victima este conştientă, daţi-i să bea apă. Asiguraţi-vă că o bea în înghiţituri mici. Daţi-i să bea câte o jumătate de pahar cu apă rece la fiecare 15 minute. Întrerupeţi administrarea lichidelor dacă victima are stare de vomă. Dacă victima începe să vomite, solicitaţi imediat ajutor medical.

- ACCIDENT VASCULAR CEREBRAL (SITUAŢIE MEDICALĂ DE URGENŢĂ SEVERĂ)

- Temperatura corpului foarte mare; piele fierbinte, roşie şi uscată; puls rapid şi slab; respiraţie rapidă.

Posibil, în stare de inconştienţă. Sunaţi la 112 sau duceţi victima de urgenţă la spital. Întârzierea poate fi fatală.

Mutaţi victima într-un spaţiu răcoros. Scoateţi-i hainele. Introduceţi-o într-o cadă cu apă rece sau udaţi-i corpul cu cârpe reci.

Urmăriţi dacă sunt probleme de respiraţie. Folosiţi aerul condiţionat

DUPĂ CANICULĂ:

Canicula asociată cu seceta (lipsa de precipitaţii) poate afecta regiuni foarte mari şi un număr ridicat de oameni.

Ea creează condiţii pentru manifestarea altor pericole precum incendii, viituri şi alunecări de teren.

Subvenţii majorate pentru fermieri

APIA plăteşte subvenţiile pentru patru scheme de sprijin cuplat în vegetal. La lucernă, fermierii vor lua în acest an în jur de 400 de euro pe hectar. Iniţial era vorba de numai 58 de euro/ha. Foarte mulţi fermieri care au cultivat lucernă, au vândut-o la export. Or, subvenţia se acordă pentru cei care au valorificat lucerna în ţară. Intenţia APIA este de a stimula sectorul zootehnic de la noi. La soia, sprijinul este de 269 euro/ha. Iniţial era prevăzut 325 de euro pe hectar, dar pentru o suprafaţă mai mică, de numai 90.000 de hectare. Suprafaţa cultivatî a crescut, iar acum, după toate verificările administrative, am ajuns la 110.000 hectare cu soia. La orez se plătesc 649 euro/ha. La hamei -584,17 euro/ha. La sfeclă de zahăr suma a crescut la 786 euro/ha.

Dumnezeu să-i odihnească în pace!

✞ GLIGOREA CRĂCIUN-VASILE	24.12.1948	04.07.2016
✞ NICULA ANA	02.05.1951	14.07.2016
✞ SEICEAN GHEORGHE	07.04.1940	10.07.2016
✞ TODORUT ANA	24.12.1951	- 27.07.2016

Primăria Comunei Orlat transmite familiilor îndoliate, sincere condoleanţe!

Primăria Comunei Orlat urează casă de piatră următorilor cetățeni căsătoriți:

PĂREAN IOAN ŞI NICA RALUCA	02.07.2016
PERŢA BOGDAN-DUMITRU ŞI MUNTEAN ANA-MARIA	16.07.2016
BRIE GHEORGHE-DĂNUŢ ŞI MUNTEAN ADELA-ELENA	22.07.2016

Primăria Comunei Orlat urează bun-venit noilor născuți:

GRECU GEORGIANA	09.06.2016
GRECU ALEXANDRA-ELENA	09.06.2016
GHEORGHICA ANDREEA-SONIA	18.06.2016
BRATU ZIAN-TRAIAN	23.06.2016
POP ANA-SOFIA	28.06.2016
BÂRA IULIANA-ANASTASIA	30.06.2016
BĂCILĂ LARISA-IOANA	11.07.2016
MILEA EMMA-MARIA	21.07.2016

Le dorim să crească sănătoşi alături de părinţii lor!

ORLAT info
PUBLICAȚIE DE INFORMAȚIE LOCALĂ FONDATĂ DE PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL ORLAT și editată cu sprijinul ziarului TRIBUNA

Fondator: primar Aurel Gâţă şi Consiliul Local Orlat

Administraţie: referent Tamara Cânean

Tiparul executat la TIPOTRIB Sibiu

rosu galben albastru negru